

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Moribus Ioannis De Almeida Societatis Iesu Presbyteri

Macedo, António de

Romae, 1671

Capvt Dvodecimvm. Aliam ad Goaitacazos missionem obit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44105

Societatis Prouincialem serio agitarent: ab ijsq; suppliciter orarent, vt suæ orbitati, ac solitudini consultum irent. Martio igitur iam adulto mense anni millesimi sexcentissimi decimi noni, conscensa cum Brasilorum legatis naue, secundis admodum ventis vsi Fluuium Ianuarium, è cuius portu superiori exierat anno, incolumes redierunt.

CAPVT DVODECIMVM.

Aliam ad Goaitacazos missionem obit.

Confecta ad Patos expeditione, aliam ad Brasilos Goaitacazos (sic vocant) Ioannes suscepit; quàm gentis ingenium ferox, & mixta cum feritate barbaries, longè difficiliorrem reddebat. Fusam in longum

D 5 tra-

tractum planitiem ij habitant
modico à mari spatio receden-
tem,quàm duo nobiles fluuij Pa-
raiba, & Macae, ceu Tygris, &
Euphrates Mesopotamiam, cin-
gunt. Alij prætereà non ita cla-
ri nominis amnes multa riparum
amænitate vestiti, varijs per cam-
pos meandris serpunt, donec in
Oceanum se exonerent. Ab vno
latere Regio Spiritus Sancti Co-
loniam, ab altero Sinus Ianuarij
Præfecturam attingit. Incolæ
non hominum more, sed bellua-
rum ritu viuunt. Plurimum her-
bis sponte nascentibus, piscatuq;
vescuntur: radunt anteriorem
capitis partem, reliquum proli-
xo capillitio tegunt, humeris,
quò terribiles appareant hosti-
bus, inundante. Nullos omnino
colunt Deos, augurijs ad insaniam
dediti vt futura præfagiant; inte-
stinis sese atterunt, ijsque conti-
nen.

mentibus bellis, nec vnquam fessa per inducias arma deponunt. Captos in prælijs hostes multorum dierum cura benè saginatos solemnibus mactant ceremonijs, & occisorum carnes habent in delicijs. Perpetuis licet inter se incensi odijs discordias alant, & bella, si fas est dicere, plusquàm ciuilia, gerant; si tameu externorum vis ingruat hostium, coniunctis inter se viribus, animisq; in vnum collectis aduersùs illos subito conspirant. Procedente die, anno redempti orbis M.DC. XXX. cuiusdam nauis Lusitanæ causà, quæ ad proximum Goaitacazijs littus vi tempestatis abrepta in syrtes impegit, laxatisq; compagibus miserè perijt, finitimæ Brasilorum nationes Lusitanis amicitiaæ foedere coniunctæ; id illorum arte & præstigijs factum ratæ, sumptis in eos armis,

vniuersos ad interneccionem dele-
uerunt. Hæc de ijs cōmemorasse
Barbaris operæ pretium duxi, vt
omnibus palā fiat ad quas in al-
tero orbe nationes Societatis ho-
mines, prædicandi Euangelij cau-
sa, expeditiones suscipiant; in
quas ærumnas, & vitæ pericula
se conijciant, vt vnius Dei gloriæ,
& animorum saluti consulant.

Porro Goaitacazij cruenta per
id tempus, quo Ioannes ad illos
iuit, cum finitimis Lusitanis bella
gerebant; neque hi gentis fero-
ciam armis domare, neque ani-
mos beneficijs ad pacem allice-
re poterāt. Ergo Societatis Pro-
uincialis è re Christiana & pu-
blica fore putauit, duos è no-
stris Sacerdotes virtute præstan-
tes ad eos mittere, pacis & reli-
gionis tractandę causa: qui quæ
rare exemplo modestiæ ferinam
possent domare barbariem; cui
sum-

summa erat rerum omnium pro lege licentia : vsus enim quotidianus docet ad inferendam in barbaris etiam mentibus mansuetudinem & humanitatem, breuem ac compēdiariam viam esse; ijs maximè virtutibus fidei præcones excellere . Rē Deo impense commendata , huiusmodi prouinciam imposuit Ioanni Lobato, eximiæ probitatis viro, qui multis postea clarus prodigijs in Sinu Ianuario fato concessit anno Christi M.DC. XXIX. & Ioanni Almeidae , cuius prudentiam , & paternam in Brasilos charitatem non semel expertus erat .

Exeunte Septembri mense , Anni M. DC. XIX. Caput frigidum petierunt ; celebre id est, & nobile promontorium , quòd à positione loci , & frigoris inclementia nomen traxit ; à Ianuario Sinu in Orientem tendentibus obie-

obiectum, & paucorum dierum
navigatione disiunctum. Hic se
nostris comitem addidit Step-
hanus Gomez, Capitis eiusdem
Præfectus, & Brasiliæ gētis val-
dè studiosus. Eo duo Ioannes
aucti socio, canois vesti vicina,
stringentes littora ad Bagrum vs-
que fluvium prospero sunt cursu
delati, ibique in terram egressi,
itinere satis longo, & sylvis ob-
sisto, non sine magno labore con-
fecto, ad optatam regionem per-
nenerunt. Ab incolis, maioribus
quàm præferret gētis barbaries
amoris significationibus sunt ex-
cepti, & ad suos admissi vicos,
varijsque munusculis, regionis
more, donati. Explorata gen-
tis benevolentia aggressi Patres
Christianæ legis vulgare myste-
ria, & veri Dei cognitionem ob-
cæcatis superstitione mētibus in-
gerere; easque paulatim ab in-
nata.

nata feritate ad humanitatē traducere . Addebat prædicationi pōdus morum integritas, & modestia oculorum, index continentia, quæ in Sociorum facie emicabat, & Barbaros vitiorum, quamquàm cæno immerfos, in sui admirationem rapiebat; & quemdam aperiebat aditum, vt radium Euangelicæ veritatis admitterent. Igitur breui gens illa, qua nulla vsquam aut minùs culta, aut magis immanis ad eam, diem fuerat, non modò mitis & facilis, sed magna ex parte erudita fidei mysterijs cæpit esse. Tantum Christi disciplina ad humanitatem valet. Cæterùm quia Brasiliæ genti mobile & versatile ingenium est; & nisi assiduus, ac præsens operarum accedat labor, qui illam in officio contineat, in pristinos facilè ritus, moresque reuoluitur; huius vitan-

tan-

tandi causa periculi, totis viribus institere socij, vt quos baptismo nuper abluerant, ij, data quamprimùm commoditate, solum verterent, & in proxima Capiti frigido regione, quæ Lusitanicæ ditionis est, sedes figerent; ibique in pagos & oppida distributi, leges sibi conderent, agros colerent, & institutum vitæ Christianæ cursum tenerent constantes, sub idoneis Societatis nostræ rectoribus & magistris.

Ad extremum de ineūdo cum Lusitanis pacis fædere tractatum; quod nullo fere negotio, imbutis iam vera religione animis, sancitum fuit. Compositis in hunc modum Sociorum industria rebus, quoniam præstituta iam à maioribus dies instabat, ab ea regione, non sine multis incolarum lacrymis, discesserunt. Conscensa nauis, Frigidi primùm Capitis

pitis Promōtorium feliciter præ-
teruecti, Sinum Ianuarium salui
& incolumes tenuerunt, vbi lætis
de constituta cum Barbaris pace,
& propagata inter illos religio-
ne, multiplex ciuitati vniuersæ
gaudium attulerunt.

CAPVT XIII.

*Redit ad Patos : biennium inter
illos moratus ad S. Pauli col-
legium reuertitur.*

ALias ex alijs missiones fere-
re videbatur Ioannes, vt
vberiore periculorum & erum-
narum messem colligeret: famem
siquidem, sitim, æstum, defati-
gationem, rerum omnium ino-
piam, ipsam denique mortem,
vt animarum saluti consuleret,
in summis habebat delicijs. Id-
circò vixdum reuersus à Goaita-
ca-